

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Co/30/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221367
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412221367.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 6C/633/2012-54 zo dňa 18. októbra 2013, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa po prejednaní veci na pojednávaní zamietol návrh navrhovateľa podaný dňa 27.09.2012, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplata sumy X.XXX,XX eur ako náhrady škody a sumy XXX,XX eur ako nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 10Er/1510/2009.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. d/, § 6, § 9 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, 2, 3, § 25 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného v čase začatia exekučného konania. Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 10Er/1510/2009 mal za preukázané, že dňa 31.12.2009 súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý doručil Okresnému súdu Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Výzvou zo dňa 14.01.2010 exekučný súd vyzval právneho zástupcu oprávneného na predloženie úverovej zmluvy. Následne dňa 18.02.2011 exekučný súd vydal uznesenie č. k. 10Er/1510/2009-16, ktorým zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Toto uznesenie nebolo napadnuté odvolaním a nadobudlo právoplatnosť dňa 28.04.2011. Následne uznesením zo dňa 13.06.2011 č. k. 10Er/1510/2009-17 Okresný súd Nové Zámky zastavil exekučné konanie, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť 03.09.2011. Súd prvého stupňa pri posudzovaní dôvodnosti návrhu predovšetkým zisťoval, či všetky zákonné podmienky vzniku takejto zodpovednosti sú dané. Navrhovateľ sa domáhal jednak náhrady skutočnej škody ako aj nemajetkovej ujmy, ktoré podľa jeho tvrdenia vznikli v dôsledku toho, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti exekútora na udelenie poverenia v zákonnej lehote. Dospel k záveru, že uplatnený nárok navrhovateľa na náhradu škody treba posudzovať podľa § 9 ods. 2 zákona č.514/2003 Z. z. podľa ktorého pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní,

právo platného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov. V konaní nebolo ani tvrdené ani preukázané, že by tieto podklady potrebné pre ustálenie nesprávneho úradného postupu boli dané v predmetnej exekučnej veci Okresného súdu Nové Zámky. Pri absencii týchto podkladov nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup spočívajúci v nevykonaní úkonu v zákonnej lehote. Konštatoval, že žiaden nesprávny úradný postup zo strany exekučného súdu - Okresného súdu v Nových Zámkoch vo veci sp. zn. 10Er/1510/2004 uskutočnený nebol, preto v dôsledku neexistujúceho nesprávneho úradného postupu a v príčinnej súvislosti s ním navrhovateľovi žiadna škoda nemohla vzniknúť. Súd prvého stupňa teda návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 151 ods. 3 OSP.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie. Odôvodnil ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ďalej namietal, že súd rozhodol v merite vecí na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerance trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote. Záverom uviedol, že navrhovateľ nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súdy vyhodnocovali aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok

je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP a vec mu vrátiť na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Podľa § 221 ods.1 písm. f) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonomnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. ústavy a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia

V danej právnej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP, týmto svojim postupom odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, keď jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov.

V danej právnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom od odporcu domáhal náhrady majetkovej škody v sume X.XXX,XX eur a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume XXX,XX eur, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 10Er/1510/2009, spočívajúceho v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote 15 dní. Podľa názoru navrhovateľa exekučný súd bol nečinný viac ako 515 dní.

Z obsahu exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky vedeného pod sp. zn. 10Er/1510/2009 vyplýva, že exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 11.12.2009, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená Okresnému súdu Nové Zámky dňa 31.12.2009. O žiadosti o udelenie poverenia exekučný súd rozhodol po zaslaní zmluvy o úvere oprávneným a to uznesením č. k. 10Er/1510/2009-16 zo dňa 18.02.2011, ktorým žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Proti predmetnému uzneseniu oprávnený odvolanie nepodal, preto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.04.2011. Následne Okresný súd Nové Zámky uznesením č. k. 10Er/1510/2009-17 zo dňa 13.06.2011 exekučné konanie zastavil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.09.2011.

V napadnutom rozsudku sa súd prvého stupňa zaoberal len prietahmi v konaní, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu všeobecný súd ani nemôže konštatovať, pričom vôbec neodôvodnil svoje rozhodnutie, na základe čoho mal preukázané, že exekučný súd sa nedopustil nesprávneho úradného postupu. O žiadosti o udelenie poverenia exekučný súd rozhodol uznesením č. k. 10Er/1510/2009-16 zo dňa 18.02.2011, ktorým žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Súd prvého stupňa teda neposudzoval relevantnú skutočnosť, či zákon účinný v čase začatia exekučného konania stanovil lehotu aj pre rozhodnutie, ktorým exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorá skutočnosť, je podľa názoru odvolacieho súdu rozhodujúca pre ustálenie nesprávneho úradného postupu v súdnej veci.

S poukazom na vyššie uvedené podstatné dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa opätovne rozhodne v naznačenom smere
svoje rozhodnutie aj relevantne odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP.

a zároveň

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.